

Горко на победенитѣ!

Горко на победенитѣ! говорятъ въковетѣ. Всѣкога и всѣкжде сѣдбата на победенитѣ е била еднакво лоша. Отъ мрачнитѣ епохи на старитѣ времена, презъ днитѣ на възхода на християнството, та дори въ днешнитѣ времена на претенциозния, културенъ и цивилизованъ свѣтъ, победителитѣ си приличатъ съ грубостта си като две капки роса.

Разликата е само въ видимостта на жестокоститѣ. Едно време победителтъ влизаше въ завоюваната територия на врага, отвличаше женитѣ и децата му, разоряваше жилищата, грабѣше и безчинствуваше безнаказано до пълна животинска насита, а когато си отиваше, освѣтяваше пѣтя си съ пламъцитѣ на горящитѣ градове и села. . . .

Слава Богу, сега „християнизираниятъ“ победителъ не вършитая видима вандалщина, отъ която биха се уплашили и слабитѣ нерви на близкитѣ му. Сега победителтъ, съ ржавица на рѣка, на една маса съ победения, скривайки грабителския си образъ задъ параграфитѣ на мирнитѣ договори, съ фалшива осанка на помирение обира залѣка на цѣли поколѣния въ формата на репарации. . . .

Въ стария свѣтъ **самитѣ победени** понасяха всички отговорности, задето сѣ воювали и сѣ останали победени. Единствено **само тѣ** изживяваха ужаса на поражението. Бурята дойдѣше и заминаваше съ най-голѣмата си грозотия. Победенитѣ — виновницитѣ на сѣдбата си — понасяха въ сълзи, гладъ и мизерия сѣществуването. Дохождаха следъ тѣхъ, обаче, други поколѣния, тѣ продължаваха своето сѣществуване отъ труда и творчеството на всѣкидневното си по-нататѣшно развитие.

Горко на победенитѣ! Сега победителтъ е по-жестоко-сърдеченъ. Той гледа да зароби идещитѣ поколѣния. И за да не се възбужда тѣхното съзнание, защото напредѣкътъ на хората влияе на общата сѣвѣстъ, новиятъ победителъ, като не взема живи парчета мяса, обявява **комерсиализиране** на репарациитѣ, за да не се повдигатъ въпроси за несправедливостъ на тяжести. Комерсиализиранъ дългъ. Търговски дългъ. Нѣщо като обикновенъ търговски заемъ, стабилизиранъ въ основанията си и неизмѣримъ въ погашенията. Една подходяща формула за комерсиализиранитѣ души на цивилизованитѣ европейски победители! . . .

Плитка човѣшка, не човѣшка, а банкерска хитростъ, която